



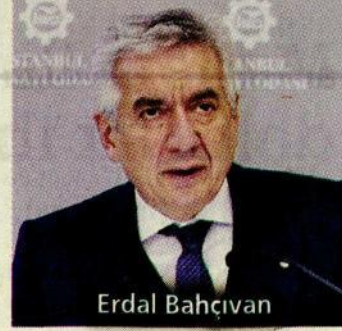
'Yapısal tedbirler her zamankinden önemli'



İSTANBUL Sanayi Odası

(İSO) Yönetim Kurulu

Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadelede desteğini artırmasının yanı sıra, bizi bu sorundan kalıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli" dedi. İSO Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısında konuşan Bahçivan, "2023 ortalarından itibaren girdiğimiz, ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız ama geçmiş travmaları atlatabileceğimiz bir yılı geride bırakıyoruz" diye konuştu. Dezenflasyon sürecinin yavaş ilerlediğini belirten



Erdal Bahçivan

Bahçivan, "Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda, beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor" diye konuştu. (SÖZCÜ)



**TÜM ENDİŞELERE VE BELİRSİZLİKLERE RAĞMEN TÜRK İŞ DÜNYASI
GEMİSİNİ YÜZDÜRMENİN GAYRETİ İÇİNDE!**

DENGELENME YILI OLACAK

İKİNCİ TRUMP DÖNEMİ

İş dünyasının verdiği mesajlar ve yapılan araştırmalar tüm tereddütlere rağmen 2025'in daha olumlu bir yıl olacağına işaret ediyor. Şirketlerin, en azından ilk 6 ayda temkinli duruş sergileyeceği ve mevcudu korumaya çalışacağı anlaşıyor. 2025 yılına her ne kadar dengelenme yılı olarak bakılsa da yeni bilinmezlikler de kapıda. Çünkü Donald Trump'ın ikinci başkanlık döneminde uygulaması beklenen politikaların küresel ekonomide de derin izler bırakması bekleniyor.

RİSK DE FIRSAT DA VAR

Diğer yandan jeopolitik tansiyonların Trump ile birlikte azalabileceği beklentisinin, yeni fırsat kapılarını aralayabileceği dile getiriliyor. Yine ticaret savaşlarının Çin gibi ekonomileri zorda bıraksa da bu durumun Avrupa'ya yakınlığı ve üretim gücüyle Türkiye'ye pozitif etkisi olabileceği konuşuluyor. Faiz ve enflasyonda daha iyi göstergelerin oluşmasıyla 2025'te bir rahatlama sağlanabilir. Özetle 2025 yılı dengelenmeyle birlikte toparlanma yılı olacak.

● SAYFA 2-3'TE



**BİLAL EMİN
TURAN**
bilal.turan@posta.com.tr

▲ 29.79





'TRUMP 2.0' GÖLGESİNDE 2025



**BİLAL EMİN
TURAN**

bilal.turan@posta.com.tr

KRİZSAVAR İŞ İNSANLARI

» Küresel belirsizliklerin hakim olduğu bir dönemden geçiyoruz. 2025 zor olacak ama ümitliyim, çok daha zor olmayacak. En zoru geride kaldı. Her sene zordu ama Türk sanayicisi öyle ya da böyle gemisini yüzdürüyor. Riskler var ama bir o kadar da fırsat yaratmak mümkün. Pandemi sonrası küresel tedarik zincirindeki aksaklıklar 2024'te de kendini hissettirdi. Bu zorluklara rağmen 2025 yılına girerken, dünya ekonomisinde kademeli bir toparlanma bekleniyor. Yüksek enflasyon üretim maliyetlerini artırırken rekabetçiliği zorlaştırıyor. Ancak alınan mali ve parasal tedbirlerle göstergeler normalleşmeye başladı..."

TİCARET SAVAŞLARI KAPIDA

» Konuştuğumuz iş dünyasının temsilcileri 2024 yılındaki gelişmeleri ve 2025'e ilişkin beklentilerini kısaca bu sözlerle özetledi. Evet gerçekten zorlu bir yılı geride bırakıyoruz. Yakın coğrafyamızda jeopolitik risklerden biri bitmeden diğeri başlıyor. Küresel ekonomiye yönelik belirsizlik devam ederken ABD'nin seçilmiş Başkanı Donald Trump, daha koltuğa oturmadan ticaret savaşlarının fitilini ateşledi. Çin, Kanada, Meksika derken BRICS ülkeleri hedefe girdi. İkinci Trump döneminde yüksek gümrük tarifelerinin uygulanma riski küresel ticaretin de kaderini belirleyecek.

ÇİN'E KAPANAN KAPILAR TÜRKİYE'YE YARAR MI?

» İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic'in dikkat çektiği gibi 'dünya yeni korumacılığın sonucu olarak bir sübvansiyon savaşlarına doğru gidiyor.' Batı'nın hedefindeki en önemli ülke Çin. Çünkü her alanda çetin rekabet ediyor ve pazar kapıyor. Avrupa Birliği ülkelerinin otomotiv endüstrisini batma noktasına getiren Çin'deki elektrikli dönüşüm gücüne hiç bir ülke yetişmiyor. Ek vergilerle Çin'e karşı önlem alma çabaları ne kadar başarılı olur zaman gösterecek. Ancak Batı dünyasının kapıları Çin'e kapatmasının Türkiye'ye yarayabileceğiyle ilgili öngörüler hakim. Bir başka ifadeyle Çin'in etkisinin azaldığı pazarda Türkiye'nin pay alabileceği hesap ediliyor. Buna karşılık Çin'in Amerika'dan pazar kaybetmesi durumunda, Türk ihracatçısının faaliyet gösterdiği pazarlarda fiyat indirimi marifetiyle dezavantaj yaratabileceği dile getiriliyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın da dediği gibi '2025 yılına ilişkin fırsatlar da var ama çok hızlı değişebilecek olan tehditlerin de olduğunu gözden kaçırmamak gerekiyor.'



ZOR YILDA POZİTİF GÖRÜNÜM

» Türkiye ekonomisi, 2024'te yaşanan olumsuzluklara rağmen iyi bir sınav verdi. Enflasyon en büyük sorun olarak karşımıza çıktı. 2025'in ortalarına kadar bu sorunun hissedileceği tahmin ediliyor. Diğer yandan dünya ekonomilerindeki soğumaya rağmen ihracatta olumlu seyrin devam etti. Ülkemizin kalkınma yolundaki en güçlü kolu olan ihracatın, üçüncü çeyrekte yüzde 2.1 büyüyen ekonomiye 2.2 puan katkı vermesi dikkat çekti. 11 aylık ihracat 238.5 milyar dolara

ulaştı. Eğer sürpriz bir gelişme olmazsa 2025 hedefi olan 280 milyar dolar çok uzak değil. Mali tedbirlerin etkisiyle ithalat gerilerken cari açık tarihi dip seviyelere düştü. Yıllık cari açık 10 milyar doların altına indi. 2023 yılı Mayıs ayına göre 46 milyar dolarlık azalma yaşandı. Yine geçen yıl mayıs ayında 98.5 milyar dolar seviyesinde olan Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 13 Aralık 2024 tarihi itibarıyla yaklaşık 165 milyar dolara rekor kırıldı. İstihdam ise dengeli ilerliyor.

TEMKİNLİ BEKLEYİŞ HAKİM

» 'Türkiye'nin Yıldızları' için konuştuğumuz ve açıklama gönderen iş dünyasının temsilcileri, '2025 yılının mevcudu koruma, dengeleme ve restorasyon yılı' olmasını bekliyor. 'Temkinli duruşa devam' mesajı da veren iş insanları, yeni bilinmezliklerin de kapıda olabileceğini

söylüyor. Özellikle 'Trump 2.0' dönemine yönelik belirsizlik en büyük endişe kaynağı. Fakat jeopolitik tansiyonların Trump'la azalabileceği ve bunun yeni fırsat kapılarını aralayabileceği tahminleri de var... Fırtınalı suların durulduğu, çatışmaların ve krizlerin bittiği bir yıl olsun.



İSTE RAKAMLARLA 3 YILLIK TAHMİNLER

	2025	2026	2027
» Nüfus	86.026.000	86.447.000	86.856.000
» Milli gelir (milyar dolar)	1.465	1.642	1.774
» Kişi başına gelir (dolar)	17.028	18.990	20.420
» Büyüme (yüzde)	4.0	4.5	5.0
» İstihdam (kişi)	33.200.000	34.098.000	34.941.000
» İşsizlik oranı (yüzde)	9.6	9.2	8.8
» İhracat (milyar dolar)	279.6	296.1	319.6
» İthalat (milyar dolar)	369.0	390.6	417.5
» Turizm gelirleri (milyar dolar)	63.6	68.7	74.1
» Enflasyon (Yüzde)	17.5	9.7	7.0
» Vergiler (milyar TL)	11.242	13.326	15.186

Kaynak: 2025-2027 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP).



DAHA GÜÇLÜ KAYNAK GİRİŞİ GÖREBİLİRİZ

2025'in en önemli gündemi, en önemli çözüm bulmamız gereken konu; enflasyonu hayatımızdan çıkarmak. 2025 yılı ekonomide 2024 yılından daha zor geçecek diyemem ama çok daha kolay

geçmez. Enflasyonla mücadele devam edecek. Çünkü öyle yüksek bir tahribat var ki onun yaralarının sarılması daha biraz zaman alacak. Biraz daha zamana ihtiyacımız var. Biz **sanayiciler** olarak finansal istikrarın ve bize çok büyük bedeller ödeten enflasyonun ortadan kalkması için bir fedakârlık gerekiyorsa, eğer bu sabır süreci başarılı olarsa, başarıya ulaşacaksa bu sabrı gösterme noktasında kararlıyız.

MERKEZ BANKASI VE FAİZ

Yıllardan beri Merkez Bankası'nın faiz kararı ile ilgili konuşmamayı prensip edinen, tercih eden bir anlayıştayız. Çünkü Merkez Bankası'nın bazı kararlar alırken kendine ait olan ve iyi de değerlendirdiğini düşündüğümüz verileri var. Sıklıkla altını çizdiğim gibi bizim için



**ERDAL
BAHÇIVAN**
İSTANBUL SANAYİ
ODASI (İSO) YÖNETİM
KURULU BAŞKANI

bütün öncelik enflasyonun kalıcı olarak düşürülmesinde. Çünkü enflasyonda istikrarlı bir düşüş olduğu zaman zaten bizim için temel bir sorun olan faizlerin de düştüğünü göreceğiz.

2024'TEN DAHA OLUMLU OLUR

Türkiye çok potansiyeli olan bir ülke. Fakat ne yazık ki son yıllarda muhtelif nedenlerden dolayı biz kalıcı yabancı sermaye noktasında bu potansiyeli doğru ve yeteri kadar kullanamadık. Eğer çok anormal birtakım gelişmeler olmazsa, bu stabiliteyi, istikrarı bozacak gelişmeler yaşanmazsa, Türkiye'ye 2025'te 2024'ten daha güçlü bir yabancı kaynak girişinin olacağını düşünüyorum. Hem uzun vadeli yatırımda hem Türkiye'ye nakit akışında, kaynak akışında 2025, 2024'ten bence daha olumlu bir görüntü verecek.

TL'YE GÜVEN KORUNMALI

Bizim **İSO** olarak hep söylediğimiz şu; ne gereğinden fazla düşen ne gereğinden fazla artan, istikrarını koruyan bir kur. Çünkü gereğinden fazla değer kaybeden bir Türk Lirası'nın da uzun vadede bir fayda sağlamadığını gördük. Ama gereğinden fazla değer kazanmış olan bir TL de Türkiye'ye başka sıkıntılar veriyor. Onun için istikrarlı bir kur Türkiye için bence en önemli ihtiyaç. Verilen mücadele sonucunda bugün tekrar TL'ye doğru güven sağlanmış ve TL'den kaçmasının



önü alınmış vaziyette. Bunu kaybetmememiz lazım. Kurla ilgili bir tahminde bulunmak istemiyorum ama yani 2025 yılının da çok volatil bir sene olmayacağını düşünüyorum.



Yapısal tedbirler her zamankinden önemli

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısı, "2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana gündemiyle gerçekleştirildi. **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, **ISO** Meclisi üyeleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bahçivan, yılın son **ISO** Meclis toplantısındaki konuşmasında, 2024 yılını geride bırakırken Türkiye ekonomisinde "rasyonelliğe dönüş" olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurguladı. Bahçivan, en temel sorun olan enflasyonda dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini belirterek "Merkez Bankamız 2024 yılsonu için yüzde 36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun ne-

den istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamız gereken bir süreçteyiz. Merkez Bankamız, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştğini belirtiyor. Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşanıyor. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadelede desteğini artırmanın yanı sıra, bizi bu sorundan ilelebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli" dedi.



Reel sektör enflasyonun düşeceğine inanmıyor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2024'ü geride bırakırken Türkiye ekonomisinde “rasyonelliğe dönüş” olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını söyledi. Dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini ifade eden Bahçivan, “Merkez Bankamız 2024 sonu için yüzde



36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz” açıklamasında bulundu. **İstanbul - aa**



Bahçivan'dan enflasyonla mücadeleye destek çağrısı

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Enflasyonla mücadele ve finansal dengelenme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye’nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum” dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul **Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanmanın henüz yeterli olmadığını belirterek, “Enflasyonla mücadele ve finansal dengelenme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye’nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum.” ifadelerini kullandı.

İSO’dan yapılan açıklamaya göre, İSO Meclisinin aralık ayı olağan toplantısı, “2025’i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları” ana gündemiyle Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu’nda gerçekleştirildi.

Açıklamada toplantıdaki konuşmasına yer verilen Bahçivan, 2024’ü geride bırakırken Türkiye ekonomisinde “rasyonelliğe dönüş” olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurgulayarak, “2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız ama geçmiş dönemin travmalarını da tam



olarak atlatamadığımız bir yılı geride bırakıyoruz.” değerlendirmesinde bulundu.

Dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini ifade eden Bahçivan, “Merkez Bankamız 2024 sonu için yüzde 36’yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir

diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkin elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz.” açıklamasında bulundu.

‘Başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimimize güveniyoruz’

Bahçivan, Merkez Bankasının, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirttiğine dikkati çekerek, şunları kaydetti:

“Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşıyoruz. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmanın yanı sıra bizi bu sorundan ilalebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli. **Sanayiciler** olarak, uygun finansman koşullarıyla iş yapmak elbette hepimizin arzusu. Ne var ki ekonomimiz halen sancılı bir nekahet döneminden geçerken, hastalığın nüksetme ihtimalini küçümsemek büyük bir hata olacaktır. Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimine güveniyoruz.”

Bu yıl cari açıktaki düşüşün ekonominin sağlıklı bir patikaya dönmesi açısından önemli bir kazanım olduğuna değinen Bahçivan, “Bu sayede uluslararası rezervlerin toparlanması, Türk lirası üzerindeki baskının ortadan kalkması ve CDS gibi risk primi göstergelerinde daha güçlü bir iyileşmenin sağlanması da mümkün hale geldi. Ne var ki

dünyadaki yoğun belirsizlik ortamında yatırımcıların risk iştahı kırılabilirliğini koruyor. Dolayısıyla, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanma henüz yeterli değil.” değerlendirmesinde bulundu.

Bahçivan, söz konusu durumun ekonomi politikalarında istikrarlı duruşun ve yatırımcılara güven telkin etmenin önemini daha da pekiştirdiğini belirterek, “Enflasyonla mücadele ve finansal dengelenme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye’nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum. Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürürken bir yandan da üretim ekonomisini desteklemek ayrı bir önem taşıyacak. Büyüme, istihdam için hayati konumdaki geleceksel emek-yoğun sektörlerimize nefes aldracak finansman imkanlarının artırılacağı yönündeki son mesajlar da bu açıdan çok değerli. Tüm bu süreci taçlandırarak en önemli unsur, üretim ekosistemimize lig atılacak, yeşil ve dijital dönüşüm rüzgarına sektörlerimizi hazırlayacak reformları hayata geçirmektir.” ifadelerini kullandı.



Bahçivan: “Bizi enflasyondan kalıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirler her zamankinden daha önemli”

Bahçivan: “Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmasının yanı sıra, bizi bu sorundan kalıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli.”

Bahçivan: “Enflasyonla mücadele ve finansal dengelenme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye’nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi’nin aralık ayı olağan toplantısı, “2025’i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları” ana gündemiyle Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu’nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**’ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, **İSO** Meclisi üyeleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Bahçivan, yılın son **İSO** Meclis toplantısındaki konuşmasında, 2024 yılını geride bırakırken Türkiye ekonomisinde “rasyonelliğe dönüş” olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok

daha faydalı olacağını vurguladı. “Tek cümle ile özetlemek gerekirse, 2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız, ama geçmiş dönemin travmalarını da tam olarak atlatabileceğimiz bir yılı geride bırakıyoruz” diyen Bahçivan, en temel sorun olan enflasyonda dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini belirterek “Merkez Bankamız 2024 yılsonu için yüzde 36’ya hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz. Merkez Bankamız, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirtiyor. Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşanıyor. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmanın yanı sıra, bizi bu sorundan iletilebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli. **Sanayiciler** olarak, uygun finansman koşullarıyla iş yapmak elbette hepimizin arzusu. Ne var ki, ekonomimiz halen sancılı bir nekahet döneminden geçerken,

hastalığın nüksetme ihtimalini küçümsemek büyük bir hata olacaktır. Enflasyonun kalıcı olarak düşüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimize güveniyoruz” dedi.

Güçlü dış kaynak girişi sağlanabilir
Bu yıl cari açığındaki düşüşün ekonominin sağlıklı bir patikaya dönmesi açısından önemli bir kazanım olduğuna değinen Bahçivan “Bu sayede uluslararası rezervlerin toparlanması, Türk lirası üzerindeki baskının ortadan kalkması ve CDS gibi risk primi göstergelerinde daha güçlü bir iyileşmenin sağlanması da mümkün hale geldi. Ne var ki, dünyadaki yoğun belirsizlik ortamında yatırımcıların risk iştahı kırılabilir. Dolayısıyla, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanma henüz yeterli değil. Bu durum, ekonomi politikalarında istikrarlı duruşun ve yatırımcılara güven telkin etmenin önemini daha da pekiştiriyor. Enflasyonla mücadele ve finansal dengelenme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye’nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum. Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürürken bir yandan da üretim ekonomisini desteklemek ayrı bir önem taşıyacak. Büyüme, istihdam için hayati konumdaki geleneksel emek-yoğun sektörlerimize nefes aldıracak finansman imkanlarının artırılması yönündeki son mesajlar da bu açıdan çok değerli. Tüm bu süreci taçlandırarak en önemli unsur, üretim ekosistemimize lig atlatacak, yeşil ve dijital dönüşüm rüzgarına sektörlerimizi hazırlayacak reformları hayata geçirmektir” dedi.**HABER MERKEZİ**





Ekonomideki travmalar sürüyor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomide enflasyonun temel sorun olmaya devam ettiğine işaret ederek, "Tek cümle ile özetlemek gerekirse, 2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız, ama geçmiş dönemin travmalarını da tam olarak atlattığımız bir yılı geride bırakıyoruz" dedi

RECEP BAHAR / DETAY HABER

İstanbul Sanayi Odası

(İSO) Meclisi'nin Aralık ayı olağan toplantısı, "2025'i Karşılamak Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana gündemiyle Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, **İSO** Meclisi üyeleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bahçivan, yılın son **İSO** Meclis toplantısındaki konuşmasında, 2024 yılını geride bırakırken Türkiye ekonomisinde 'rasyonelliğe dönüş' olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurguladı.

Ağır tedavi süreci kısmen başarılı

"Tek cümle ile özetlemek gerekirse, 2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız, ama geçmiş dönemin travmalarını da tam olarak atlattığımız bir yılı

Dünyada belirsizlik yoğun

Bu yıl cari açıktaki düşüşün ekonominin sağlıklı bir patikaya dönmesi açısından önemli bir kazanım olduğuna değinen Bahçivan "Bu sayede uluslararası rezervlerin toparlanması, Türk lirası üzerindeki baskının ortadan kalkması ve CDS gibi risk primi göstergelerinde daha güçlü bir

iyileşmenin sağlanması da mümkün hale geldi. Ne var ki, dünyadaki yoğun belirsizlik ortamında yatırımcıların risk iştahı kırılma eğiliminde. Dolayısıyla, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanma henüz yeterli değil" dedi.

lı geride bırakıyoruz" diyen Bahçivan, en temel sorun olan enflasyonda dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini belirterek, şunları söyledi: "Merkez Bankamız 2024 yılsonu için yüzde 36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer so-

run ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz. Merkez Bankamız, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirtiyor. Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşanıyor. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye



politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmanın yanı sıra, bizi bu sorundan iletirir kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli. **Sanayiciler** olarak, uygun finansman koşullarıyla iş yapmak elbette hepimizin arzusu. Ne var ki, ekonomimiz halen sancılı bir nekahet döneminden geçerken, hastalığın nüksetme ihtimalini küçümsemek büyük bir hata olacaktır. Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimi-mize güveniyoruz."